

26. august 2014

EM 2014/66

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt vi i Grønland skal ændre den måde vi bruger vores talsystem på fra det danske til det asiatiske system.

(Medlem af Inatsisartut Michael Rosing, Demokrateerne)

Begrundelse

Det talsystem vi bruger i Grønland, er som i resten af verden et 10 tal system. Men i det talte sprog bruger vi de danske ord for tallene. Det danske sprog bruger et 20 tal system som er ulogisk i forhold til 10 tals systemet. For os som har lært det på den måde, giver det god mening, men prøv en gang at sætte jer i et barns sted. Et barn der skal lære at tælle for første gang. Hvorfor hedder det en og tyve men ikke en og ti? Hvorfor siger man en og tyve men et hundrede tyve, eller endnu værre et hundrede en og tyve? Hvorfor hedder det halvfjerds når der ikke er noget der hedder fjerds?

Forklaringerne er sådan set simple nok. Halvfjerds er en forkortelse af halv fjerde sinds tyve. Altså halvvejs til den fjerde tyver. Hvis man tæller i tyvere så er det måske meget godt, men vi tæller jo i tiere.

Endnu værre er det, at hvis man tæller de ord man skal kende for at tælle til et hundrede på dansk, så når man til 28 forskellige ord.

En, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni, ti, elleve, tolv, tretten, fjorten, femten, seksten, sytten, atten, nitten, tyve, tredive, fyrre, halvtreds, halvfjerds, firs, halvfems og hundrede.

Hvis man gik over til den asiatiske måde at sige tallene på, ville man få en masse fordele. For det første skulle man kun lære 11 ord for at tælle til et hundrede. En, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni, ti og hundrede. Alle de mellemliggende tal er logiske fortsættelser af de eksisterende. Tolv bliver til ti-to. Fireogtyve bliver til to-ti-fire.

Og for at gøre det endnu mere attraktivt så bliver det pludseligt meget nemt og helt logisk at lave regning. Hvad er treogtyve plus fire og tredive?

For at lave den beregning skal man første brække tallene op i 2 tiere og 3 enere plus 3 tiere og 4 enere. Så skal de lægges sammen tyve plus tredive giver halvtreds, 3 plus 4 giver 7 så det giver syvoghaltreds.

I modsætning til det danske talsystem er det asiatiske system helt simpelt. I stedet for elleve siger de ti-en i stedet for treogtyve siger de to-ti-tre. Forskning i neuro matematik siger, at det er en af de afgørende grunde til, at asiatiske elever er et år foran andre landes elever i matematik.

Jeg foreslår derfor, at vi i Grønland både på grønlandsk og dansk skifter den måde vi siger tallene på, sådan at vi bruger de danske ord for tallene et til ti, hundrede, tusinde, million, milliard osv. Men i stedet for at bruge ordene elleve tolv tretten osv. bruger vi ordene ti-en, to-ti-en, hundrede to ti fire og så videre. Hvis vi gør det, så vil vi gøre det meget nemmere for vore børn at lære matematik, samtidigt med, at vi stadig bliver forstået af dansk talende.